

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura we Wrocławiu

LWR-4112-01-01/2012
S/12/001

Wrocław, dnia 3 lipca 2013 r.

Pan
Rafał Dutkiewicz
Prezydent Wrocławia

Wystąpienie pokontrolne

Tekst ujednolicony, uwzględniający zmiany wprowadzone uchwałą Komisji Odwoławczej Najwyższej Izby Kontroli Delegatury we Wrocławiu z dnia 5 sierpnia 2013 r. w sprawie zastrzeżeń zgłoszonych do ocen uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ (dalej: „ustawa o NIK”), Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu, przeprowadziła w Urzędzie Miejskim Wrocławia (dalej: „Urząd”) kontrolę funkcjonowania Gminy Wrocław (dalej: „Gmina”) w zakresie wybranych dziedzin działalności, obejmując nią zagadnienia związane z: [1] naborem i zatrudnianiem pracowników oraz dokonywaniem zleceń cywilnoprawnych, [2] wyborem wykonawcy zamówienia na świadczenie usług sprzedaży biletów komunikacji miejskiej we Wrocławiu, a także działaniami w celu ochrony danych osobowych pasażerów komunikacji miejskiej, [3] zmianami organizacji ruchu drogowego na terenie Wrocławia [4] ochroną zabytków Hali Stulecia i Parku Szczytnickiego, [5] decyzjami wyrażającymi zgodę na wycinkę lub przesadzenie drzew i krzewów, [6] stanem zabudowy przy ul. Psie Budy we Wrocławiu i stanem czystości w jej sąsiedztwie, [7] postępowaniem dotyczącym decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji pn. Budowa Mostu Wschodniego, [8] ustaleniem przebiegu obwodnicy Leśnicy - Osi Inkubacji 2, [9] realizacją zadania pn. „Rozbudowa kanalizacji osiedla Ołtaszyn”, [10] procedurami dotyczącymi gospodarowania mieszkaniowym zasobem nieruchomości Gminy Wrocław oraz – w ramach poszczególnych zagadnień – postępowania z wybranymi skargami i wnioskami kierowanymi do Urzędu.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 60 ustawy o NIK, w brzmieniu obowiązującym do 1 czerwca 2012 r., w związku z art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli² (dalej: „ustawa nowelizująca”), przekazuje Panu Prezydentowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. Nr 227, poz. 1482 ze zm.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, ocenia skontrolowaną działalność Urzędu.

Powyższą ocenę uzasadniają ustalenia kontroli i wynikające z nich następujące oceny częściowe:

1.1. Zasady przeprowadzania naboru pracowników ustalone zostały w Urzędzie zgodnie z ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych³ w Regulaminie wprowadzonym Zarządzeniem Prezydenta Wrocławia nr K/27/09 z dnia 17 lipca 2009 r. z późniejszymi zmianami (dalej: Regulamin naboru), a zadania te powierzono do realizacji pracownikom Działu Rozwoju Zasobów Ludzkich i Szkoleń w Wydziale Organizacyjnym i Kadr. W latach 2010-2012 w Urzędzie przeprowadzono 137 naborów na wolne stanowiska urzędnicze, w wyniku których zatrudniono 142 osoby, z których 19 w okresie poprzedzającym nabór wykonywało prace na rzecz Urzędu w ramach zawieranych z nimi umów zleceń.

1.2. W poddanych kontroli 19 wybranych losowo postępowaniach dotyczących naboru pracowników Urzędu oraz 2 naborach na stanowiska kierownicze w jednostkach zewnętrznych: dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy i dyrektora Wrocławskiego Centrum Sportu, Hippiki i Rekreacji, nie stwierdzono uchybień proceduralnych i braków w dokumentacji wymaganej Regulaminem naboru.

Nieprawidłowości stwierdzono natomiast w wybranych celowo do badania kontrolnego dwóch postępowaniach dotyczących [1] naboru na stanowisko w Centrum Zarządzania Kryzysowego (dalej: „CZK”) w Wydziale Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w Urzędzie, [2] naboru na stanowiska w Teleinformatycznym Centrum Obsługi Mieszkańców (pierwotnie - Centrum Kontakt z Mieszkańcem). I tak:

[1] postępowanie dotyczące stanowiska dyżurnego w CZK, przeprowadzone zostało w formie naboru wewnętrznego na wniosek Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w Urzędzie z dnia 17.08.2011 r. W oparciu o zgodę Włodzimierza Patalasa, Sekretarza Miasta Wrocławia, stanowisko to zostało obsadzone pracownikiem zatrudnionym uprzednio w Wydziale Organizacyjnym Prawnym i Kadr Urzędu na etacie goniec-doręczyciel (stanowisko pomocnicze i obsługi). W ocenie NIK naruszona została tym samym podstawowa zasada otwartości i konkurencyjności naboru kandydatów na wolne stanowiska urzędnicze, ustalona w art. 11 ust. 1 ustawy o pracownikach samorządowych. NIK zwraca ponadto uwagę, że, zgłoszenie wybranego ostatecznie kandydata do postępowania, będące zgodnie z jego treścią odpowiedzią na ogłoszenie Urzędu, nosiło datę 27.07.2011 r., tj. trzy tygodnie wcześniejszą od daty wniosku Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego o przeprowadzenie naboru wewnętrznego, a w dokumentacji postępowania brak było ogłoszenia o naborze oraz protokołów z przeprowadzanych rozmów kwalifikacyjnych z 4 kandydatami, tj. dokumentów wymaganych Regulaminem naboru. Powyższe zdaniem NIK, stanowi o niedochowaniu zasady przejrzystości przeprowadzonego postępowania.

[2] w przeprowadzonym przez Urząd naborze pracowników do Teleinformatycznego Centrum Obsługi Mieszkańców (dalej: „TCOM”) obejmującym jedno stanowisko koordynatora obsługi telefonicznej i 15 stanowisk konsultanta, dokumentacja z postępowania nie spełniała wymogów określonych w Regulaminie naboru w zakresie informacji o wynikach naboru (brak nazwy podmiotu przeprowadzającego nabór, daty sporządzenia, podpisów). Zgodnie z Zarządzeniem nr K/33/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 11 września 2009 r. w sprawie powołania Zespołu ds. Centrum Kontakt z Mieszkańcem w Urzędzie Miejskim Wrocławia (dalej: Zespół), pracom tego Zespołu przewodniczył Włodzimierz Patalas, Sekretarz Miasta, funkcję koordynatora (kierownika projektu) powierzono Joannie Nyczak, Zastępcy Dyrektora Wydziału Organizacyjnego, Prawnego i Kadr w Urzędzie, a obsługę techniczno-organizacyjną Zespołu zapewniał Wydział Organizacyjny, Prawny i Kadr.

³ Dz.U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1458 ze zm.

Ustalono ponadto, że przeprowadzenie procesu selekcji i rekrutacji pracowników do TCOM zostało zlecone umową nr 9/WOK/10/I z dnia 8.04.2010 r. firmie [...] z Warszawy. Umowę z w/w firmą na kwotę 28.487 zł brutto zawarł ze strony Urzędu Jarosław Bogusz Dyrektor Wydziału Organizacyjnego i Kadr.

Częściowy odbiór prac objętych umową nr 9/WOK/10/I poświadczony został w protokole z dnia 1.06.2010 r. Potwierdzono tam wykonanie zadań określonych w art.1 pkt 2.1. do 2.2c umowy obejmującym przygotowanie: opisu stanowisk konsultanta telefonicznego oraz koordynatora konsultantów, profilu kandydata, strategii dotarcia do kandydatów, przygotowania i zamieszczenie ogłoszeń przeprowadzenie procesu rekrutacji i selekcji kandydatów, zebranie dokumentów aplikacyjnych od kandydatów. W wyniku kontroli NIK, na podstawie harmonogramów dotyczących realizacji ww. umowy stwierdzono, że przygotowanie opisu stanowiska, przygotowanie, uzgodnienie i zamieszczanie ogłoszeń oraz analiza złożonych aplikacji sędowana została do realizacji na Urząd, a w przekazanej do Urzędu przez firmę [...] dokumentacji (wyłącznie w formie mailowej) brak było potwierdzenia realizacji umowy w zakresie zadań dotyczących przygotowania założeń wstępnych do rekrutacji pracowników na stanowiska konsultantów telefonicznych i koordynatora konsultantów, strategii dotarcia do właściwych kandydatów, tj. zadań zawartych w art.1 pkt 2.1 a-c umowy. Nadto proces rekrutacji i selekcji kandydatów na konsultantów telefonicznych przeprowadzany był dopiero w okresie listopad – grudzień 2010 r. Ww. protokół odbioru prac z dnia 1.06.2010 r. podpisany został przez Jarosława Bogusza Dyrektora Wydziału Organizacyjnego i Kadr Urzędu na podstawie (jak wyjaśnił) informacji uzyskanych od Joanny Nyczak Zastępcy Dyrektora tego Wydziału, pełniącej funkcję kierownika projektu TCOM. Protokół ten stanowił podstawę częściowej płatności Urzędu na rzecz wykonawcy w kwocie 8 tys. zł, dokonanej w dniu 18 czerwca 2010 r. W związku z przedstawionymi wyżej ustaleniami płatność ta, zdaniem NIK, w tej dacie nie była uzasadniona.

Stwierdzono ponadto, że w kolejnym protokole odbioru prac z dnia 8.12.2010 r. potwierdzono wykonanie umowy nr 9/WOK/10/I w zakresie selekcji-weryfikacji wymagań formalnych oraz przeprowadzania rozmów telefonicznych i wywiadów z kandydatami, podczas gdy rozmowy kwalifikacyjne z kandydatami na stanowiska konsultantów telefonicznych odbywały się w dniach 10,13 oraz 14 grudnia 2010 r. (nie stwierdzono w tym przypadku dokonania płatności przed faktycznym zrealizowaniem przedmiotowego zakresu umowy). Protokół ten podpisany został przez Tadeusza Sokulskiego Zastępcę Dyrektora Wydziału Organizacyjnego i Kadr w Urzędzie.

NIK zwraca również uwagę, że w ww. dwóch przypadkach odbiór prac potwierdzony został przez osoby, które nie były powołane Zarządzeniem Prezydenta Wrocławia nr K/33/09 z dnia 11 września 2009 r. do prac w ramach Zespołu.

1.3. W latach 2010-2012 w Urzędzie zawartych zostało 487 umów zleceń i umów o dzieło o łącznej wartości 4.492 tys. zł. Badanie kontrolne dwóch dobranych celowo umów zleceń [1] nr WOK.ZSP.UZ-3341-117/10 z dnia 1.08.2010 r. i [2] nr WOK.ZSP.UZ-3341-160/10 z dnia 1.10.2010 r. na wykonywanie czynności dyżurnego CZK wykazało nieprawidłowości w dokumentacji dotyczącej jednej z nich. Stwierdzono, że wniosek z dnia 21.07.2010 r. o zawarcie umowy nr WOK.ZSP.UZ-3341-117/10 był niekompletny, gdyż brakowało w jego treści elementów wymaganych Zarządzeniem Prezydenta Wrocławia nr K/50/09 z dnia 29 grudnia 2009 r. ze zm. w sprawie wprowadzenia centralnej ewidencji umów zleceń i umów o dzieło, tj. adnotacji w zakresie spójności przedmiotu umowy z zakresem zadań wnioskującej komórki organizacyjnej Urzędu, brak było potwierdzenia adekwatności zaproponowanego wynagrodzenia do zakresu prac objętych przedmiotem umowy i zasadności zawarcia umowy oraz akceptacji wniosku przez Sekretarza Miasta.

⁴ Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2001 r. nr 112, poz. 1198 ze zm.), zwanej dalej „uodip”, w zw. z art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. nr 153, poz. 1503 ze zm.) zwanej dalej „uoznk”. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie przedsiębiorcy.

⁵ Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust 2 uodip, w zw. z art. 11 ust. 4 uoznk. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie przedsiębiorcy.

NIK zwraca uwagę, że ujawniony brak lub niekompletność badanych dokumentów dotyczących naborów i zatrudnienia pracowników w Urzędzie stanowi jeden ze zdefiniowanych przez Izbę mechanizmów korupcyjnych, polegający na lekceważeniu dokumentacji.

2.1. Badanie zamówienia publicznego o wybór usługodawcy na świadczenie usług sprzedaży biletów komunikacji miejskiej we Wrocławiu nie wykazało nieprawidłowości. Umową z dnia 2.12.2009 r. Gmina Wrocław powierzyła świadczenie usługi sprzedaży biletów do realizacji przez okres 48 miesięcy spółce [...]⁶. Udzielone zamówienie obejmowało (z uwzględnieniem udziału w łącznej jego wartości): sprzedaż biletów (98,49%) w formie elektronicznej, w formie tradycyjnej, biletów telefonicznych oraz zintegrowanych biletów kolejowych, wartość licencji na oprogramowanie (0,44%) oraz wartość nośników biletowych – kart miejskich (1,07%), które mogą zostać kupione przez zamawiającego po zakończeniu okresu świadczenia usługi przez wykonawcę. Wykonawca zamówienia wybrany został w wyniku postępowania przeprowadzonego w trybie zamówienia z wolnej ręki. Z uwagi na fakt, że przedmiotem zamówienia były usługi wymienione w załączniku II B do dyrektywy 2004/18/WE oraz w załączniku XVII B do dyrektywy 2004/17/WE, zamawiający zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁷ (w brzmieniu obowiązującym w czasie postępowania) był zwolniony z obowiązku stosowania przepisów ustawy dotyczących przesłanek wyboru trybu zamówienia z wolnej ręki. Prawdliwość zastosowanego trybu postępowania z wolnej ręki o udzielenie zamówienia została potwierdzona przez Urząd Zamówień Publicznych.

Wprowadzenie nowoczesnych technologii w zakresie sprzedaży biletów miejskiej komunikacji zbiorowej nie miało negatywnego wpływu na wielkość tej sprzedaży, która w latach 2010-2012 była na zbliżonym poziomie i wynosiła 39,3 mln szt. - w 2010 r.; 40,1 mln szt. - w 2011 r. i 39,5 mln szt. - w 2012 r., a w porównaniu do wielkości sprzedaży w 2009 r. (36,1 mln szt.) wzrosła średnio o 9,7%. Nie dokonując oceny celowości przyjętego rozwiązania⁸, NIK zauważa, że równocześnie na przestrzeni lat 2010-2012 znacznie wzrosły koszty dystrybucji biletów, które wynosiły 8,4 mln zł w 2010 r., 11,2 mln zł w 2011 r. i 17,1 mln zł w 2012 r., a w porównaniu do 2009 r. (6,8 mln zł) koszty te wzrosły wielokrotnie.

2.2. NIK pozytywnie ocenia działania Urzędu podjęte w celu ochrony danych osobowych pasażerów komunikacji miejskiej przetwarzanych w Urzędzie. W związku ze stwierdzonym nieuprawnionym udostępnieniem i wykorzystaniem adresów poczty elektronicznej wnioskodawców karty miejskiej URBANCARD, Wydział Kontroli Urzędu w październiku 2010 r. przeprowadził kontrolę obejmującą ochronę tych danych przez pracowników Urzędu, a Administrator Bezpieczeństwa Informacji w Urzędzie wdrożył postępowanie wyjaśniające. Ustalenia dotyczące osób odpowiedzialnych stanowiły podstawę postępowania dyscyplinarnego oraz zawiadomienia Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia Stare Miasto z wniosku Prezydenta Wrocławia z dnia 22 listopada 2010 r. W Urzędzie prawidłowo zrealizowano ponadto zalecenia Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych określone w decyzji w decyzji GODO z 8.07.2011 r. (zmienionej decyzją z 24.08.2011 r.) wydanej po przeprowadzonej w Urzędzie kontroli zgodności przetwarzania danych z przepisami o ochronie danych osobowych, m.in. szkoleń wszystkich pracowników Urzędu w zakresie ochrony danych osobowych i wprowadzając zmiany do obowiązującego zarządzenia Prezydenta Wrocławia nr K/30/09 w sprawie ochrony danych osobowych w Urzędzie, dotyczące między innymi, prowadzenia ewidencji: osób upoważnionych do przetwarzania danych, udostępniania danych, wyznaczenia (zmiany) Administratora Bezpieczeństwa Informacji w Urzędzie.

⁶ Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust 2 uodip, w zw. z art. 11 ust. 4 uoznk. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie przedsiębiorcy.

⁷ W brzmieniu obowiązującym przed 29 stycznia 2010 r., Dz.U. z 2007 r. Nr 223 poz. 1655 ze zm.

⁸ Stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o NIK, kontrola działalności samorządu terytorialnego nie jest przeprowadzana pod względem celowości.

2.3. W badanym okresie do Wydziału Transportu w Urzędzie wpłynęło ogółem 207 skarg/reklamacji dotyczących funkcjonowania systemu dystrybucji biletów (19 w 2010 r. 129 w 2011 r. i 59 w 2012 r.), odnoszących się w szczególności do awarii terminali samoobsługowych. Zgłoszenia te były przekazywane bezpośrednio do wykonawcy zamówienia, a awarie usuwane na bieżąco. Liczba skarg/reklamacji stanowiła poniżej 0,001% liczby biletów sprzedanych za pośrednictwem [...] ⁹ (odpowiednio w kolejnych latach: 0,0008%, 0,00052%, 0,00015%) i w 2012 r. uległa znacznemu obniżeniu w stosunku do roku poprzedniego.

3. W celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz usprawnienia miejskiej komunikacji, a także poprawy przepustowości dróg na obszarze Wrocławia, Prezydent Wrocławia Zarządzeniem nr 533/11 z dnia 21 lutego 2011 r. w sprawie organizacji ruchu we Wrocławiu dla pojazdów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 18 ton wprowadził zakaz wjazdu dla pojazdów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 18 ton w godzinach szczytu komunikacyjnego i w godzinach nocnych to jest w godzinach 6.00 – 9.00, 13.00 – 19.00 (zmianą z 7 marca 2012 r. wydłużono czas zakazu wjazdu, ustalając że będzie obowiązywał w godz. 6:00-9:00, 11:00-20:00, 22:00-4:00). W zakresie tym zatwierdzono w Urzędzie 13 projektów zmiany organizacji ruchu (łącznie w latach 2008-2012 zatwierdzono 9.640 projektów).

Zarządzeniem Prezydenta Wrocławia nr 1129/11 z dnia 29 kwietnia 2011 r. wprowadzono możliwość niestosowania się do ww. ograniczeń przez osoby, które uzyskają stosowne zezwolenie.

Szczegółowe informacje dotyczące m.in. zasad wnioskowania o wydanie zezwolenia na niestosowanie się do znaków B-5 (zakaz wjazdu samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 18 t), sposobu rejestrowania i raportowania wykorzystania zezwoleń wraz z formularzami wniosków o wydanie zezwolenia dostępne były również na stronie internetowej www.wroclaw.pl, co NIK ocenia pozytywnie. Należy jednak zauważyć, że w informacjach tych nie zawarto pouczenia o możliwych działaniach wnioskodawcy (w tym o trybie odwoławczym) w przypadku negatywnego wyniku rozpatrzenia wniosku. Informacji takich nie zamieszczono również w treści wydawanych zezwoleń, czy pism o odmowie udzielenia zezwolenia.

Zezwolenia na niestosowanie się do znaków B-5 (zakaz wjazdu samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 18 t) nie stanowią decyzji lub zaświadczeń, o których mowa w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹⁰ (dalej: „kpa”), lecz są innym, niż decyzje i postanowienia, aktem lub czynnością z zakresu administracji publicznej dotyczącą uprawnień lub obowiązków wynikających z przepisów prawa, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi¹¹.

W tej sytuacji, uwzględniając wyjaśnienia Grażyny Nosek, Kierownika Działu Zarządzania Ruchem w Wydziale Inżynierii Miejskiej w Urzędzie, iż w przypadku negatywnego rozpatrzenia wniosku dopuszcza się możliwość dalszego rozpatrywania sprawy po wniesieniu nowych argumentów, zasadne byłoby - dla zapewnienia rzetelności proceduralnej postępowania - upublicznienie i skierowanie do wnioskodawcy informacji o możliwości wniesienia uzupełnionego wniosku, zastrzeżenia (odwołania) bądź skargi na sposób załatwienia sprawy. Izba zauważa ponadto, że brak upublicznienia możliwości skorzystania z tego trybu, stanowi jeden ze zdefiniowanych przez NIK obszarów korupcjogennych polegający na nierówności dostępu do informacji.

4.1. Nakłady poniesione na remont i przebudowę Hali Stulecia przez zarządcę hali - Wrocławskie Przedsiębiorstwo Hala Ludowa Sp. z o.o. wyniosły łącznie 74.386,3 tys. zł, w tym 29.700,0 tys. zł stanowiły środki przekazane przez Gminę Wrocław w formie dokapitalizowania tej spółki. Miejski Konserwator Zabytków, z uwagi na wpis tego obiektu do rejestru zabytków, wydał w zakresie prowadzonych prac stosowne decyzje – pozwolenia

⁹ Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust 2 uodip, w zw. z art. 11 ust. 4 uoznk. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie przedsiębiorcy.

¹⁰ Dz.U. z 2013 r., poz. 267

¹¹ Dz.U. z 2012 poz. 270 ze zm.

konserwatorskie. I tak: [1] remont elewacji, stolarki okiennej i pokrycia dachów budynku Hali objęty był pozwoleniem konserwatorskim – decyzją nr 65/2009 z 4.02.2009 r., [2] przebudowa wnętrza Hali – decyzją nr 484/2010 z 14.07.2010 r., [3] prace związane z robotami w strefach granicznych zespołów zabytkowych – decyzją nr 912/2010 z dnia 14.12.2010 r. Miejski Konserwator Zabytków udzielił 4 pozwoleń na prowadzenie prac konserwatorskich polegających na usunięciu i zabezpieczeniu pnączy z elewacji Hali Stulecia na czas remontu powierzchni ścian zewnętrznych decyzją nr 66/Z/2009 z dnia 4.02.2009 r.

4.2. Z uwagi na skargi dwóch organizacji społecznych (stowarzyszeń) wniesione m.in. do Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (dalej – DWKZ), działania Miejskiego Konserwatora Zabytków związane z pracami prowadzonymi na terenie Parku Szczytnickiego i Hali Stulecia objęte zostały kontrolą DWKZ, która nie wykazała nieprawidłowości. Stwierdzono m.in., że decyzje wydane w latach 2008-2009 odpowiadały wymogom ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami¹² i warunkom określonym w rozporządzeniu Ministra Kultury z dnia 9 czerwca 2004 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, robót budowlanych, badań konserwatorskich i architektonicznych, a także innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz badań archeologicznych i poszukiwań ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych¹³. Decyzje dotyczące wycinki drzew zawierały inwentaryzację dendrologiczną oraz załącznik graficzny z oznaczeniem drzew przeznaczonych do usunięcia w ramach wycinki fitosanitarnej. Przeprowadzone w ramach ww. czynności oględziny Parku Szczytnickiego z udziałem dendrologa, nie wykazały drastycznych zaniedbań w utrzymaniu parku, jak też działań dewastatorskich, a w związku z zaobserwowanymi przedceptami i rozjeżdżeniem obrzeży niektórych trawników, ustalone zostały miejsca ustawienia słupków zaporowych, dosadzenia roślin okrywowych i dosiewania trawy.

4.3. Remont Hali Stulecia objęty był kontrolą United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). W wyniku wizytacji przeprowadzonej na wniosek ww. organizacji społecznych, w raporcie przedstawionym na sesji UNESCO w terminie 24.06-6.07.2012 r. w Saint Petersburgu, stwierdzono m.in. że doceniając ogólną poprawę stanu Hali wskazuje się na niedociągnięcia w jakości prac przeprowadzonych w Głównym Pawilonie Restauracyjnym, wzywając do zapewnienia wyższych standardów podczas przyszłych prac.

5.1. Najwyższa Izba Kontroli jako nieprawidłową ocenia praktykę rozpatrywania przez Prezydenta Wrocławia własnych wniosków w sprawie wycinki lub przesadzeń drzew i krzewów rosnących na gruntach Gminy Wrocław. W latach 2008-2012 z upoważnienia Prezydenta Wrocławia wydano 3.742 decyzje zezwalające na wycinkę albo przesadzenie drzew lub krzewów. W trakcie kontroli zidentyfikowano 91 takich decyzji, które dotyczyły drzew lub krzewów rosnących na gruntach Gminy Wrocław, a ustalona w nich kwota opłat wynosiła 24.673,4 tys. zł. Zgodnie z art. 90 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody¹⁴ (dalej: „ustawa o ochronie przyrody”), czynności związane z wydawaniem zezwoleń na usunięcie drzew, w zakresie w jakim wykonywane są one przez prezydenta miasta, w odniesieniu do nieruchomości będących własnością gminy, wykonuje starosta. Zapisem tym rolę organu prowadzącego postępowanie powierzono innemu, odrębnemu od gminy organowi, tj. staroście. NIK zwraca ponadto uwagę, że stosownie do art. 24 § 3 kpa bezpośredni przełożony pracownika jest obowiązany z urzędu wyłączyć go od udziału w postępowaniu, jeżeli zostanie uprawdopodobnione istnienie okoliczności, które mogą wywołać wątpliwości co do bezstronności pracownika (okolicznościami takimi jest prowadzenie postępowania przez pracowników Urzędu, tj. jednostki której kierownikiem jest Prezydent, będący równocześnie organem wykonawczym Gminy). Zgodnie natomiast z art. 26 § 3 i art. 25 kpa, jeżeli skutek wyłączenia pracowników organu administracji publicznej organ ten stał się niezdolny do załatwienia sprawy, sprawę załatwia

¹² Dz.U. nr 162, poz. 1568 ze zm.

¹³ Dz.U. nr 150, poz. 1579

¹⁴ Dz.U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.

organ wyższego stopnia nad organem załatwiającym sprawę. W tych 91 przypadkach nie zwrócono się jednak z wnioskiem do Samorządowego Kolegium Odwoławczego o wyłączenie Prezydenta Wrocławia z postępowania administracyjnego.

5.2. Zgodnie z art. 84 ust. 4-5 ustawy o ochronie przyrody uiszczenie opłaty za usunięcie drzew lub krzewów odracza się na okres 3 lat (jeżeli zezwolenie przewiduje przesadzenie ich w inne miejsce lub zastąpienie innymi drzewami lub krzewami) i umarza w przypadku, gdy przesadzone albo posadzone w zamian drzewa lub krzewy zachowały żywotność po upływie 3 lat od dnia ich przesadzenia albo posadzenia lub nie zachowały żywotności z przyczyn niezależnych od posiadacza nieruchomości.

Wydział Środowiska i Rolnictwa wydał 85 decyzji zezwalających na wycinkę drzew z równoczesnym ustaleniem obowiązku przesadzeń lub nasadzeń zastępczych, w odniesieniu do których 3-letni okres odroczenia opłaty upłynął w latach 2011-2012. Stwierdzono, że w odniesieniu do ww. decyzji jedynie w 36 przypadkach (42%) podjęto działania kontrolne, weryfikujące wywiązanie się strony z obowiązku przesadzeń lub nasadzeń zastępczych. Przeprowadzone w trakcie kontroli NIK oględziny dotyczące drzew i krzewów objętych trzema decyzjami¹⁵ wykazały, że w żadnym przypadku nie spełniono warunków określonych w decyzji. Jako przyczynę ograniczonego zakresu kontroli podano brak pracowników przy równoczesnym obowiązku załatwiania wielu innych spraw będących w zakresie kompetencyjnym Wydziału Środowiska i Rolnictwa.

Brak właściwego nadzoru i kontroli w tym zakresie stwierdzono również w odniesieniu do 2 dobranych celowo do badania decyzji¹⁶ Miejskiego Konserwatora Zabytków, zobowiązujących stronę do wykonania nasadzeń 16 drzew w sezonie wegetacyjnym w 2008 r. Pomimo przyjęcia w ww. decyzjach warunku określonego w art. 86 ust. 1 pkt 10 ustawy o ochronie przyrody, polegającego na niepobraniu opłat za usunięcie topoli o obwodzie pnia powyżej 100 cm, nienależących do gatunków rodzimych, jeżeli zostaną zastąpione w najbliższym sezonie wegetacyjnym drzewami innych gatunków, realizacja tego warunku nie była egzekwowana. Stwierdzono, że nasadzeń dokonano dopiero na wiosnę 2011 r. (3 lata po terminie określonym w ww. decyzjach) a niepobrana kwota opłat za wycinkę drzew wynosiła 53,7 tys. zł. NIK zauważa równocześnie, że dokonane w 2011 r. nasadzenia drzew o obwodach pni 16-20 cm, tj. mniejszych niż nakazane w ww. decyzjach (powyżej 20 cm) przyjęto bez zastrzeżeń.

Katarzyna Hawrylak-Brzezowska, Miejski Konserwator Zabytków, odpowiadająca za nadzór i kontrolę nad prawidłowością, terminowością i jakością załatwianych spraw wyjaśniła, że szeroki zakres zadań obejmujących powierzchniowo około 2/3 miasta przy jednoosobowej obsadzie (sprawami zieleni zabytkowej zajmuje się tylko jeden pracownik merytoryczny) wydłuża czas kontrolowania terminów i zaleceń ujętych w decyzjach, a strona była telefonicznie monitorowana w sprawie w 2008 r.

5.3. W odniesieniu do należności za wycinkę drzew i krzewów stwierdzono, że decyzje określające ich wysokość przekazywane były do Wydziału Księgowości w Urzędzie opieszale - decyzje z Wydziału Środowiska i Rolnictwa przekazywano w okresach wahających się od jednego do ponad trzech miesięcy od daty ich wydania¹⁷, a decyzję Miejskiego Konserwatora Zabytków po ponad 300 dniach od daty wydania¹⁸. NIK ocenia to działanie jako nierzetelne. Osobami odpowiedzialnymi za nadzór nad terminowym przekazywaniem decyzji z Wydziału Środowiska i Rolnictwa byli Eleonora Wiśniewska Kierownik Działu Ochrony Przyrody i Bogdan Łukaszewicz,

¹⁵ WSR.PB.7635/6832-259/09, WSR.Z.HF./7637/7223- 305.10169-435/09 i WSR.Z./HF/7637/304 -15/09

¹⁶ Nr 907/Z/2007 i nr 916/Z/2007,

¹⁷ badaniem szczegółowym objęto 18 decyzji wydanych w miesiącach sierpień – grudzień 2011 r. na łączną kwotę 1.653.600,16 zł, z których 10 decyzji na łączną kwotę 1.440.757,55 zł przekazano do służb księgowych w terminie uniemożliwiającym bieżące ich księgowanie (i tak np. decyzję nr WSR-Z.6131.2.39.2011.PM z dnia 19.08.2011 r. ujęto w księgach rachunkowych w dacie 27.12.2011 r., decyzję nr WSR-Z. 6131.2.117.201.KM z dnia 18.11.2011 r. – ujęto w dacie 6.03.2012 r., a decyzję nr WSR- Z.6131.127.2011.PN z dnia 15.12.2011 r. – ujęto w dacie 30.03.2012 r.)

¹⁸ decyzję nr 907/Z/2007 z dnia 18.12.2007 r. zaksięgowano w dacie 29.10.2008 r.

Dyrektor Wydziału do 27 maja 2012 r., a decyzji nr 907/Z/2007 - Katarzyna Hawrylak Brzezowska, Miejski Konserwator Zabytków.

Ujawniono przypadki wskazujące, że wiedzę o wydaniu decyzji i powstaniu należności pracownicy Wydziału Księgowości uzyskiwali m.in. dopiero na skutek wpłaty dokonanej przez zobowiązanego – dla przykładu należność w kwocie 164.458,82 zł wynikającą z decyzji Miejskiego Konserwatora Zabytków nr 907/Z/2007 z dnia 18.12.2007 r. wpłacono w dniu 23.10.2008 r., tj. z 10-miesięcznym opóźnieniem i zaksięgowano w dniu 29.10.2008 r., a do tego czasu nie podejmowano żadnych działań egzekucyjnych.

W konsekwencji opieszałości w przekazywaniu dokumentów służbom księgowym, należności ustalone w ww. decyzjach nie były ewidencjonowane w księgach rachunkowych na bieżąco, czym naruszono art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁹, zgodnie z którym do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należało wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Księgi rachunkowe w tym zakresie nie były prowadzone rzetelnie, czym naruszony został art. 24 ust. 1 ustawy o rachunkowości. W ocenie NIK jedną z przyczyn powyższego było nieokreślenie w obowiązujących w Urzędzie procedurach księgowych działań pozwalających na ograniczenie ryzyka wystąpienia takich nieprawidłowości (działań w celu uzyskania racjonalnej pewności iż zdarzenia te terminowo ujęto w księgach rachunkowych).

Jako działanie niegospodarne należy ocenić ujawnione w toku kontroli NIK nienaliczenie i niedochodzenie przez Wydział Księgowości Urzędu odsetek z tytułu płatności w kwocie 164.458,82 zł wynikającej z decyzji Miejskiego Konserwatora Zabytków nr 907/Z/2007 wniesionej 10 miesięcy po terminie. Dopiero w wyniku działań podjętych w trakcie kontroli NIK, na rachunek bankowy Urzędu wpłacone zostały odsetki w kwocie 16.504,05 zł za okres od dnia 16.01.2008 r. do dnia 23.10.2008 r. Jako przyczynę braku ustalenia i niedochodzenia należności z tytułu odsetek wskazano wystąpienie zobowiązanego do Prezydenta Wrocławia o ich umorzenie. Kontrola NIK jednak wykazała, że wniosek o umorzenie odsetek do czasu kontroli NIK nie został rozpatrzony i brak było w związku z tym podstawy do zaniechania dochodzenia odsetek. Osobą odpowiedzialną za nieustalenie i niedochodzenie odsetek z tytułu nieterminowego uiszczenia opłaty za wycinkę drzew była Irena Lachowicz pracownik Działu Księgowości.

Zastrzeżenia NIK budzi sposób postępowania Urzędu w sprawie rozpatrzenia wniosku firmy [...] o umorzenie odsetek od wniesionej po terminie opłaty za wycinkę drzew, ustalonej w decyzji Miejskiego Konserwatora Zabytków nr 907/Z/2007 z dnia 18.12.2007 r. Pismo które wpłynęło do Kancelarii Departamentu Finansów Publicznych w Urzędzie w dniu 29.10.2008 r., zostało przekazane do Wydziału Środowiska i Rolnictwa, a następnie do Miejskiego Konserwatora Zabytków, który w odpowiedzi z dnia 20.11.2008 r. wskazał, że właściwym w tej sprawie jest Prezydent Wrocławia. Na ponowny wniosek z dnia 2.12.2008 r., skierowany tym razem do Prezydenta Wrocławia, wnioskodawca nie otrzymał odpowiedzi.

Powyższe nieprawidłowości dotyczące ewidencjonowania należności w łącznej kwocie 1.621.720,60 zł miały wpływ na sprawozdawczość budżetową²¹ Gminy i Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Należności wynikające z decyzji Miejskiego Konserwatora Zabytków stanowiły dochód tego funduszu, który z dniem 1.01.2010 r. na mocy art. 16 ustawy z dnia 20.11.2009 r. o zmianie ustawy Prawo ochrony

¹⁹ Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

²⁰ Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust 2 uodip, w zw. z art. 11 ust. 4 uoznk. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie przedsiębiorcy.

²¹ Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za I, II i III kwartał 2008 r., jak i w sprawozdaniu półrocznym Rb-33 z wykonania planów finansowych funduszy celowych nieposiadających osobowości prawnej w I półroczu 2008 r. oraz należności z tytułu odsetek w sprawozdaniach kwartalnych Rb-N sporządzanych w 2008 r., 2009 r., 2010 r., 2011 r. oraz półrocznych i rocznych Rb-33 sporządzanych w 2008 r. i 2009 r.

środowiska oraz niektórych innych ustaw²² został zlikwidowany, przy czym nieściągnięte należności stały się należnościami budżetu gminy.

6.1. Sposób załatwienia oraz terminowość udzielania przez Urząd odpowiedzi na cztery na skargi, które w latach 2009-2010 wpłynęły do Urzędu i dotyczyły stanu technicznego oraz zaniedbań w zakresie rewitalizacji zabudowy przy ul. Psie Budy we Wrocławiu był prawidłowy - odpowiedzi były wyczerpujące i udzielono ich terminowo.

Budynki położone przy ul. Psie Budy 5/6 i 14/15²³ we Wrocławiu stanowią własność wspólnot mieszkaniowych, utworzonych zgodnie z art. 6 ustawy o własności lokali²⁴, w których Gmina Wrocław posiadała mniejszościowe udziały, a tym samym ich rewitalizacja nie mogła być objęta finansowaniem przez Miasto. Informacje o powyższym przekazywane były rzetelnie w korespondencji kierowanej przez Wiceprezydenta Wrocławia (w dniu 10.11.2009 r.) oraz Dyrektora Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w Urzędzie (w dniu 17.12.2009 r.) do jednego z właścicieli lokali mieszkalnych znajdujących się w budynku położonym przy ul. Psie Budy 5/6 (stanowiącej odpowiedź na skargi wnoszone w tym zakresie). W pismach tych wskazywano również na możliwość wystąpienia do Miejskiego Konserwatora Zabytków z wnioskiem o dofinansowanie remontu budynków na warunkach określonych w uchwale Rady Miejskiej Wrocławia nr LIV/3242/06 z dnia 6 lipca 2006 r. w sprawie przyjęcia zasad i trybu udzielanie dotacji celowej na prace konserwatorskie przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, niestanowiącym wyłącznej własności Gminy Wrocław. Do czasu kontroli NIK wspólnoty mieszkaniowe właścicieli budynków położonych przy ul. Psie Budy 5/6 i 14/15 we Wrocławiu nie skorzystały z prawa do ubiegania się o dofinansowanie z budżetu Gminy Wrocław prac konserwatorskich.

Na wniosek wspólnot z 31.10.2012 r., Rada Miejska Wrocławia Uchwałą Nr XXXVII/847/13 z dnia 17.01.2013 r. przyznała na wykonanie remontu dachu i elewacji w budynkach dotację celową w kwocie łącznej 319.228 zł.

6.2. W Urzędzie prawidłowo (rzetelnie) podejmowano działania związane ze skargami, jakie wpłynęły w latach 2011 – 2012 r. w związku ze złym stanem czystości, w szczególności ze względu na składowanie nadmiernych ilości odpadów stałych, we wnętrzu blokowym pomiędzy ulicami Psie Budy, Ruską i Pl. Solnym. Stosowne czynności podejmowane były przez pracowników Wydział Środowiska i Rolnictwa w Urzędzie, Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta, Zarządu Zasobu Komunalnego. W latach 2010-2012 Straż Miejska przeprowadziła 78 kontroli (kontrole umów na wywóz nieczystości, kontrole stanu czystości, interwencje u zarządców). W wyniku powyższego ustalono m.in., że odpady składowane były przez osoby trzecie (nie będące członkami wspólnot mieszkaniowych) oraz stwierdzono kilka przypadków nieprawidłowo zawartych umów na wywóz nieczystości stałych przez prowadzących lokale użytkowe, np. restauratorów. W trakcie 26 interwencji ujawnione nieprawidłowości skutkowały w 4 przypadkach nałożeniem na obwinionych mandatów karnych, a w 2 przypadkach, z uwagi na odmowę przyjęcia mandatu, wszczęto postępowanie wyjaśniające w celu skierowania sprawy do sądu. W toku oględzin przeprowadzonych w trakcie kontroli NIK stwierdzono, że podejmowane działania nie były w pełni skuteczne. Z uwagi na zmiany wprowadzone w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach²⁵, z dniem 1 stycznia 2013 r.²⁶ Gmina Wrocław przejęła obowiązki właścicieli nieruchomości w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

²² Dz. U. z 2009 r. Nr 215, poz. 1664

²³ Budynek przy ul. Psie Budy 14/15 składał się z dwóch kamienic połączonych w trakcie odbudowy ze zniszczeń wojennych. Jedna część oznaczona jako nr 14 była wpisana do rejestru zabytków pod numerem A/1564/ decyzją z dnia 15.03.1961 r. Budynek przy ul. Psie Budy 5/6 w całości był wpisany do rejestru zabytków pod numerem A/1563/2 decyzją z dnia 30 grudnia 1970 r.

²⁴ Dz.U. z 2004 r. Nr 141, poz. 1492)

²⁵ Dz.U. z 2012, poz. 391 ze zm.

²⁶ Zmiany wprowadzone ustawą z dnia 1 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. Nr 152, poz.897 ze zm.

6.3. Urząd prawidłowo podejmował działania związane ze stwierdzonym w październiku 2010 r. nieuprawnionym podnajmem 2 komunalnych lokali mieszkalnych zlokalizowanych w budynku przy ul. Psie Budy 5/6, polegające na kierowaniu stosownych wezwań do najemców, przeprowadzaniu wizji i kontroli w nieruchomości.

W wyniku ww. czynności jeden z lokali został w dniu 28.12.2011 r. sprzedany dotychczasowemu najemcy, a sprawa o nakaz wydania drugiego z lokali, w dniu 2.11.2012 r., po uprzednim wypowiedzeniu umowy, skierowana została na drogę postępowania sądowego. NIK zwraca równocześnie uwagę na długotrwałość przygotowania sprawy do skierowania jej na drogę postępowania - od daty wniosku Dyrektora Wydziału Lokali Mieszkalnych (19.01.2012 r.) w powyższej sprawie przekazanego do Wydziału Prawnego Urzędu do daty wniesienia pozwu upłynęło 9 miesięcy. Jak wynika z wyjaśnień złożonych przez Dyrektora Wydziału Prawnego, przyczyną powyższego była duża liczba spraw prowadzonych przez radców prawnych.

7.1 Postępowanie przeprowadzone na wniosek Wrocławskich Inwestycji sp. z o.o., w wyniku którego wydana została przez Bogdana Łukaszewicza - Dyrektora Wydziału Środowiska i Rolnictwa w Urzędzie z upoważnienia Prezydenta Wrocławia decyzja WSR.E.MD.DW.7682/7086/121/87/09 z dnia 29.12.2010 r. określająca dla Gminy Wrocław środowiskowe uwarunkowania zgody dla inwestycji pn. „Budowa Mostu Wschodniego we Wrocławiu”²⁷ (dalej – Przedsięwzięcie), przeprowadzone zostało nie w pełni rzetelnie.

Samorządowe Kolegium Odwoławcze (dalej: „SKO”) w dniu 30 czerwca 2011 r., w związku z odwołaniami wniesionymi przez dwie organizacje społeczne (stowarzyszenia), uchyliło ww. decyzję Prezydenta Wrocławia z dnia 29 grudnia 2010 r. i przekazało sprawę do ponownego rozpatrzenia. Decyzja SKO wydana została w oparciu o art. 138 ust. 2 § 2 kpa, który stanowi m.in., że podstawą uchylenia przez organ odwoławczy decyzji organu pierwszej instancji jest fakt wydania uchylanej decyzji z naruszeniem przepisów postępowania, a konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy ma istotny wpływ na jej rozstrzygnięcie.

SKO w uzasadnieniu wskazało m.in., że decyzja Prezydenta Wrocławia z dnia 29.12.2010 r. została wydana pomimo: [1] wady pełnomocnictwa udzielonego przez Gminę Wrocław do reprezentowania inwestora (Gminy Wrocław) w postępowaniu, [2] nieprawidłowości w identyfikacji terenu Przedsięwzięcia, przejawiających się m.in. rozbieżnościami we wskazaniu działek przeznaczonych pod Inwestycję skutkującymi nieobjęciem całego terenu zamierzonego przedsięwzięcia opinią Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego i niejednoznacznym przedstawieniem zakresu ingerencji w obszary podlegające ochronie prawnej, [3] braku jednoznacznego uzasadnienia dla przyjętego założenia, że Przedsięwzięcie nie jest mogącym zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, co skutkowało wydaniem na podstawie art. 75 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko²⁸ (dalej: „ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku”) decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody dla Inwestycji przez działającego z upoważnienia Prezydenta Wrocławia Dyrektora Wydziału Środowiska i Rolnictwa, a nie przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu, [4] przyjęcia jako podstawę wydania decyzji danych zawartych w „Raporcie o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia polegającego na budowie Mostu Wschodniego we Wrocławiu”, pomimo, że w zakresie wpływu inwestycji na środowisko akustyczne uzyskano je, cytując: „w formie i w warunkach nie w pełni odpowiadających obowiązującym w tej materii przepisom” i niezasadnie odrzucono w tym zakresie wnioski dowodowe przedstawione przez jedno ze stowarzyszeń, a ponadto nie przedstawiono w nim rozwiązania alternatywnego inwestycji pod względem lokalizacyjnym wymaganego art. 66 ust. 1 pkt 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku.

²⁷ Do posiedzenia Kolegium Prezydenta w dniu 13 sierpnia 2009 r. zadanie pod nazwą „Budowa Mostu Wschodniego w ciągu Obwodnicy Śródmiejskiej Wrocławia”. Przygotowanie Przedsięwzięcia do realizacji powierzone zostało przez Gminę Wrocław (inwestora) spółce Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.²⁷. Łączne, poniesione w latach 2008-2012, wydatki Gminy Wrocław związane z przygotowaniem Przedsięwzięcia wyniosły 8.910.243,88 zł.

²⁸ Dz.U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.

W ocenie NIK, jedną z przyczyn ww. nieprawidłowości mógł być fakt występowania Gminy Wrocław w podwójnej roli – podmiotu administracji publicznej, w imieniu którego orzeka organ administracji publicznej i inwestora, zainteresowanego jak najszybszym zakończeniem postępowania administracyjnego. Na powyższe zwróciła również uwagę SKO w decyzji uchylającej, wskazując m.in., cytat: „jeżeli gmina w jednym postępowaniu administracyjnym „występuje” w dwóch „rolach”, to taka sytuacja wymaga rozłącznego traktowania zachowań podejmowanych z pozycji podmiotu administracji publicznej (administrującego) oraz podmiotu administrowanego (strony), ze wszystkimi tego konsekwencjami”.

Nieprawidłowości wymienione wyżej w pkt. [2], [3] i [4] wskazują, że dokumentacja wniosku Wrocławskich Inwestycji sp. z o.o. o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody dla Przedsięwzięcia, była przygotowana nierzetelnie.

7.2. Wniosek pełnomocnika Gminy o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody dla Przedsięwzięcia pierwotnie wniesiony do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu, został postanowieniem nr RDOŚ- 02-WOOS-6613-1/65/09/mp z dnia 7.07.2009 r. przekazany Prezydentowi Wrocławia. Jak podano w uzasadnieniu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu uznał, iż nie jest właściwym do wydania decyzji z uwagi na to, że planowana inwestycja będzie miała na celu przeprowadzenie ruchu w układzie obwodowym z pominięciem ulic obciążonych w obrębie centrum miasta Wrocławia i planowanego zamierzenia inwestycyjnego nie zaliczył do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Wskazać należy, że po uchyleniu przez SKO, wydanej przez Dyrektora Wydziału Środowiska i Rolnictwa działającego z upoważnienia Prezydenta Wrocławia, decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody dla Przedsięwzięcia, organ (Prezydent Wrocławia) – w wyniku analizy wniosku inwestora (Gminy Wrocław) stwierdził, że istnieje ścisłe powiązanie planowanego Przedsięwzięcia z całym układem komunikacyjnym miasta, planowany odcinek drogi publicznej z czterema pasami ruchu o długości 3,8 km stanowi kontynuację Obwodnicy Śródmiejskiej Wrocławia i powinien być traktowany jako realizowane w ramach tego obiektu, a tym samym jest przedsięwzięciem mogącym zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w §2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko²⁹. W tej sytuacji, stosownie do art. 75 ust. 1 pkt 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku właściwym do wydania decyzji był Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Powyższe wskazuje na nierzetelność uprzednio przeprowadzonej analizy wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody dla Przedsięwzięcia.

Przy czym pomimo zmiany oceny Prezydenta Wrocławia dotyczącej stopnia oddziaływania Przedsięwzięcia na środowisko, nie podjęto działań w celu wyjaśnienia sporu kompetencyjnego dotyczącego organu właściwego do wydania decyzji, lecz w dniu 19.08.2011 r. ponownie skierowano wniosek o wydanie decyzji do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. W odniesieniu do powyższego, Naczelny Sąd Administracyjny w uzasadnieniu postanowienia z 12.01.2012 r. o umorzeniu postępowania, wydanym w związku z wnioskiem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego, wskazał, że Prezydent błędnie nie zakończył postępowania jego umorzeniem, lecz w sposób nieuprawniony postanowieniem wydanym na podstawie art. 65 §1 kpa przekazał sprawę ponownie do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Ponadto Naczelny Sąd Administracyjny wskazał, że w sprawie konieczne jest uprzednie ustalenie przez Prezydenta Wrocławia stanu faktycznego, tj. wyjaśnianie wskazanych przez SKO rozbieżności w określeniu planowanej inwestycji.

W związku z wycofaniem w dniu 29.03.2012 r. przez Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o. wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody dla Przedsięwzięcia, spowodowanym decyzją Kolegium

²⁹ Dz.U. Nr 213, poz. 1397

Prezydenta o zmianie zakresu zadania, polegającej na rezygnacji z budowy trasy w wariantcie dwóch jezdni po dwa pasy ruchu na rzecz wariantu jedno jezdniowego, Dyrektor Wydziału Środowiska działający z upoważnienia Prezydenta Wrocławia wydał Zawiadomienie – Obwieszczenie o zakończeniu postępowania dowodowego w tej sprawie.

8.1. Gmina Wrocław ustalając przebieg Osi Inkubacji 2, stanowiącej element zadania pn. „Budowa połączenia Portu Lotniczego ze Stadionem Piłkarskim w ciągu drogi krajowej nr 94 we Wrocławiu”, uwzględniła fakt wpisania w dniu 29.10.2009 r. Specjalnego Obszaru Ochrony siedlisk Natura 2000 Łęgi nad Bystrzycą na listę proponowanych obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty.

Przebieg trasy uwzględniający obszar ochrony siedlisk Natura 2000 Łęgi nad Bystrzycą był omawiany, analizowany i uzgadniany na posiedzeniach Kolegium Prezydenta oraz na spotkaniach roboczych i radach technicznych. O wyborze przebiegu Osi Inkubacji w rejonie istniejącego Mostu Ratyńskiego (wariant południowy) przesądziły argumenty środowiskowe. W uzasadnieniu wyboru podano, że realizacja innego rozwiązania, tj. drogi wzdłuż torów kolejowych byłaby niekorzystna dla obszaru Natura 2000 doprowadzając do jego fragmentacji poprzez ułożenie równolegle do siebie dwóch szerokich barier mostowych, co mogłoby spowodować znaczne utrudnienia w migracji zwierząt pomiędzy obszarami Natura 2000 „Łęgi nad Bystrzycą”, a „Łęgi Odrzańskie”, powodując tym samym naruszenie spójności sieci Natura w skali regionalnej. Wybrany natomiast wariant w najkorzystniejszym miejscu ingerował w ten obszar z punktu widzenia spójności chronionego terenu.

W ramach prowadzonych prac w zakresie budowy obwodnicy Leśnicy, Prezydent Wrocławia przedłożył Radzie Miasta Wrocławia projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulicy Beskidzkiej we Wrocławiu (obejmującym ul. Gromadzką), w którym działki o nr 41/5, 41/10, 41/11, 18/1 i 18/2, obręb Ratyń, oznaczone zostały w całości jako tereny ulic głównych ruchu przyspieszonego lub głównych, a działki nr 41/3, 41/4, 41/6, 41/7, 41/9, 42, 17, obręb Ratyń, oznaczone zostały w części jako tereny ulic głównych ruchu przyspieszonego lub głównych. Projekt wypełniał postanowienia art. 15 ustawy z dnia 27.03.2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym³⁰ (dalej: „ustawa pzip”) dotyczące zawartości oraz był zgodny z zapisami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia przyjętego Uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia nr LIV/3249/06 z dnia 6.07.2006 r. (ze zmianą z dnia 20.05.2010 r.). Zgodnie z wymogami art. 17 ustawy pzip, do projektu planu opracowano prognozę oddziaływania na środowisko, prognozę skutków finansowych uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Beskidzkiej we Wrocławiu, a w dniu 17.01.2011 r. zamieszczono w prasie ogłoszenie Prezydenta Wrocławia o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ul. Beskidzkiej we Wrocławiu, obejmującego obszar ograniczony ul. Wojska Polskiego i ul. Gromadzką wraz z prognozą oddziaływania na środowisko wraz z informacją o terminie dyskusji publicznej nad przyjętymi w projekcie rozwiązaniami i możliwości wniesienia uwag. Projekt planu podlegał opiniowaniu i uzgodnieniu przez wymagane podmioty i jednostki. Wniesione do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego 3 uwagi po ich rozpatrzeniu nie zostały uwzględnione przez Prezydenta Wrocławia. Plan został uchwalony przez Radę Miejską Wrocławia w dniu 14.04.2011 r. (Uchwała nr VIII/140/11).

8.2. Przygotowanie zadania „Budowa połączenia Portu Lotniczego ze Stadionem Piłkarskim w ciągu drogi krajowej nr 94 we Wrocławiu” (w tym budowa Alei Stabłowickiej i Osi Inkubacji 2) oraz pełnienie nadzoru nad realizacją tego zadania zostało powierzone do realizacji Spółce Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o. Według stanu na dzień zakończenia kontroli NIK w toku był proces uzyskiwania decyzji o zezwoleniu na realizację ww. inwestycji drogowej, w części dla odcinka od skrzyżowania z ul. Piłunową do skrzyżowania z ul. Miodową. Wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody dla przedsięwzięcia, złożony został w imieniu Gminy Wrocław do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Regionalny Dyrektor

³⁰ Dz. U. Nr 80, poz. 717 ze zm.

Ochrony Środowiska we Wrocławiu - stosownie do postanowień art. 79 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku - zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Gmina Wrocław zapewniła pozyskiwanie bieżących informacji o przebiegu realizacji zadania, poprzez uczestnictwo jej przedstawicieli w spotkaniach roboczych i radach technicznych oraz kwartalne raportowanie postępu prac przez Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o..

9.1 W ocenie NIK przebieg realizacji zadania pn. „Rozbudowa kanalizacji osiedla Ołtaszyn” (dalej – Zadanie) odpowiadał zapisom kontraktu zawartego z wykonawcą, a nadzór był sprawowany przez Gminę Wrocław (inwestora) prawidłowo.

Zadanie realizowane było w ramach Projektu nr 2000/PL/16/P/PE/019 pn. „Poprawa jakości wody we Wrocławiu”. Memorandum Finansowe, stanowiące decyzję o przyznaniu dofinansowania projektu, zawarte zostało pomiędzy Komisją Europejską a Rzeczpospolitą Polską w dniu 14.03.2001 r. W związku m.in. z akcesją Polski do Unii Europejskiej i koniecznością uzgodnienia wymogów proceduralnych Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju (dalej – EBOR) z przepisami krajowymi regulującymi udzielanie zamówień publicznych, dopiero w dniu 17.08.2007 r. Zadanie zostało powierzone do realizacji konsorcjum firm z liderem [...] ³¹ (dalej – Wykonawca). Zadanie finansowane było ze środków Funduszu Spójności, kredytu EBOR, budżetu Gminy Wrocław oraz Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. we Wrocławiu.

Wykonawcę Zadania wybrano w wyniku postępowania przeprowadzonego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych ³². Prawidłowo, w wyniku postępowania przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego, dokonano również wyboru Inżyniera kontraktu, którego zadaniem było administrowanie, monitorowanie, rozliczanie i zarządzanie przebiegiem realizacji Zadania.

Całość Zadania, obejmującego budowę kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączami do granicy posesji, kanalizacji deszczowej, sieci wodociągowej z przyłączami, oświetlenia ulicznego oraz nawierzchni drogowych, została w trakcie realizacji podzielona na trzy etapy, których zakres ustalono w stosownych aneksach do umowy. Do kontraktu zawarto 13 umów dodatkowych i uzupełniających. Wprowadzone zmiany i uzupełnienia były uzasadnione i wynikały m.in. z prowadzenia prac w terenie o zwartej zabudowie z gęstą siecią uzbrojenia, której przebieg w części nie pokrywał się z danymi wynikającymi z planu, co skutkowało występowaniem w trakcie prowadzenia prac kolizji rozwiązań projektowanych z niezinventaryzowanymi elementami uzbrojenia podziemnego. Zmiany umowy były uprzednio akceptowane m.in. przez EBOR.

Z uwagi na wystąpienie kolejnych kolizji i brak ostatecznej zgody Wykonawcy na realizację założeń projektu zamiennego (obejmującego m.in. większy zakres prac, niż był przewidziany w przedmiarze robót), realizacja Zadania przez Wykonawcę została w grudniu 2010 r. przerwana. Gmina Wrocław powierzyła te prace innemu podmiotowi (wykonującemu na rzecz dotychczasowego wykonawcy prace zaległe w ramach I etapu, jak również obsługę gwarancyjną).

Wartość prac zrealizowanych w ramach Zadania, które zostały zakończone w dniu 12.10.2012 r. (zgodnie z obmiarem końcowym) wynosiła 40.034 tys. Euro (30.649 tys. Euro koszty kwalifikowalne i 9.385 tys. Euro koszty niekwalifikowalne). W czasie wizyty monitorującej przeprowadzonej przez przedstawiciela EBOiR, w dniu 8 listopada 2012 r. nie zgłoszono uwag do realizacji Zadania.

9.2. Urząd prawidłowo, zgodnie z zasadami zawartymi w Memorandum Finansowym (załącznik wniosku aplikacyjne, pkt. 17 Upowszechnianie Informacji), realizował zadanie informowania o stanie realizacji Zadania, o planowanych zmianach w organizacji ruchu drogowego i utrudnieniach dla mieszkańców. Urząd zorganizował min. 4 spotkania informacyjne, w których uczestniczyli mieszkańcy i przedstawiciele Rady Osiedla Ołtaszyn,

³¹ Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust 2 uodip, w zw. z art. 11 ust. 4 uoznk. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie przedsiębiorcy.

³² Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

kolportował ulotki i publikował na swojej stronie internetowej stosowne informacje. Organizowano konferencje prasowe na temat kolejnych etapów rozbudowy osiedlowej kanalizacji, a dodatkowym spotkaniem z mediami był briefing zorganizowany w dniu 9 lutego 2010 r. w związku z naliczeniem kar dla Wykonawcy Zadania.

9.3. Działania Urzędu w zakresie nadzoru nad procesem inwestycyjnym polegały w szczególności na udziale opiekuna kontraktu w cotygodniowych naradach (gdzie przy udziale Wykonawcy, Inżyniera omawiano istotne sprawy związane z przebiegiem Zadania, tj. m.in.: postęp prac w kontekście harmonogramu robót i planów płatności, zagadnienia związane z zatrudnieniem, sprzętem, itp.), analizie korespondencji i sprawozdawczości (raportów) dotyczącej realizacji Zadania, rozpatrywaniu wniosków i skarg zgłaszanych m.in. przez mieszkańców osiedla Ołtaszyn. Prawdłowo podejmowano działania związane z otrzymywanymi zgłoszeniami dotyczącymi uszkodzeń nowoułożonej nawierzchni dróg.

Prawdłowe były również działania w celu wyegzekwowania od Wykonawcy kar umownych z tytułu nieterminowego ukończenia I etapu Zadania. W konsekwencji ponad 4-miesięcznego opóźnienia w realizacji umowy, inwestor naliczył Wykonawcy karę za zwłokę w wysokości zgodnej z zapisami umowy w kwocie 9.571.788,07 Euro. Do czasu zakończenia kontroli NIK postępowanie sądowe ze skargi kasacyjnej [...] ³³ w upadłości nie zostało zakończone.

9.4. W trakcie prowadzenia robót od Urzędu wpłynęło 8 skarg dotyczących realizacji Zadania, z czego dwie zostały uznane za zasadne. NIK nie wnosi uwag do terminów postępowania w odniesieniu do 7 z ww. skarg, w jednym natomiast przypadku pisemna odpowiedź na skargę z dnia 6 września 2010 r. (dotyczącą wjazdu do posesji) została skierowana z 11-miesięczną zwłoką (po wpływie kolejnego pisma od skarżącego w dniu 17 lipca 2011 r.). W powyższym zakresie Izba uwzględniła wyjaśnienia Dyrektora Biura Funduszu Spójności, zgodnie z którym w sprawie tej przedstawiciele wykonawcy i inżyniera kontraktu wielokrotnie kontaktowali się z mieszkańcami posesji i to wpłynęło na fakt braku pisemnej odpowiedzi w terminie.

10.1. Zgodnie z art. 25 ust. 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami³⁴ (dalej: „ustawa o gospodarce nieruchomościami”), Gmina Wrocław posiadała plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, którego elementami były w szczególności: Uchwała Rady Miejskiej Wrocławia z 27 lutego 1998 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Wrocław (ze zm.), Uchwała Rady Miejskiej Wrocławia nr XXXVI/812/12 z 28 grudnia 2012 r. w sprawie zatwierdzenia wieloletniego Planu Inwestycyjnego Wrocławia na lata 2013-2017, Uchwała Rady Miejskiej Wrocławia nr XXXVI/811/12 z 28 grudnia 2012 r. w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Miasta, Uchwała Rady Miejskiej Wrocławia nr XXVIII/624/12 z 28 czerwca 2012 r. w sprawie zatwierdzenia „Założeń polityki społeczno – gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2013” oraz „Program Rewitalizacji Wrocławskich Kamienic”.

W badanym okresie, stosownie do wymogów art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego³⁵ (dalej: „ustawa o ochronie praw lokatorów”) dla Gminy Wrocław określono program gospodarowania gminnym zasobem mieszkaniowym (uchwały Rady Miejskiej nr XXI/1677/04 z dnia 1 kwietnia 2004 r. i nr XXIV/868/08 z 11 września 2008 r. w sprawie przyjęcia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Wrocław na lata 2004-2008 i 2009-2013), który spełniał wymogi art. 21 ust. 2 ww. ustawy, tj. określał m.in. prognozę dotyczącą wielkości oraz stanu technicznego zasobu mieszkaniowego gminy w poszczególnych latach, z podziałem na lokale socjalne i pozostałe lokale mieszkalne; analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji wynikający ze

³³ Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust 2 uodip, w zw. z art. 11 ust. 4 uoznk. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie przedsiębiorcy.

³⁴ Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 ze zm.

³⁵ Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 266 ze zm.

stanu technicznego budynków i lokali, z podziałem na kolejne lata; zasady polityki czynszowej oraz warunki obniżania czynszu, a także sposób i zasady zarządzania lokalami i budynkami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy oraz przewidywane zmiany w zakresie zarządzania mieszkaniowym zasobem gminy.

10.2. Zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie praw lokatorów, dla mieszkaniowego zasobu Gminy ustalono zasady wynajmowania lokali (uchwała Rady Miejskiej Wrocławia Nr XXXVII/2420/05 z dnia 21 kwietnia 2005 r. ze zm.), w tym także zasady postępowania w przypadku konieczności wykwaterowania najemcy z zajmowanego dotychczas lokalu.

W latach 2008-2012 dokonano 3.844 wykwaterowań do lokali zamiennych z budynków lub lokali przeznaczonych do modernizacji, remontu czy do rozbiórki, w przypadku katastrofy budowlanej, klęski żywiołowej lub pożaru, uznania dotychczasowego lokalu za lokal niemieskalny, zmiany funkcji lokalu lub budynku, a także koniecznością opróżnienia budynku użyteczności publicznej, którego Gmina jest wyłącznym właścicielem lub ze względu na planowane lub realizowane inwestycje w tym inwestycje celu publicznego.

Badanie stosowania przez pracowników Urzędu procedur wykwaterowania najemców, przeprowadzone na ośmiu dobranych celowo postępowaniach, nie wykazało nieprawidłowości. Pracownicy Urzędu prawidłowo dokonywali rozpoznania o ewentualnie posiadanych przez lokatorów innych lokalach (domach) mieszkalnych, a w stosunku do osób, którym przysługiwało prawo do lokalu zamiennego kierowano stosowne propozycje.

10.3. W ocenie NIK, stosowane w Urzędzie procedury dotyczące monitorowania wtórnego obrotu lokalami mieszkalnymi, których sprzedaż przez Gminę objęta była bonifikatą, nie zapewniały rzetelnej informacji pozwalającej na dochodzenie – w uzasadnionych przypadkach – zwrotu udzielonej bonifikaty.

Zgodnie z art. 68 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, jeżeli nabywca nieruchomości zbył ją lub wykorzystał na cele inne niż uzasadniające udzielenie bonifikaty przed upływem pięciu lat od dnia nabycia lokalu mieszkalnego, to na żądanie właściwego organu jest on zobowiązany do zwrotu kwoty równej udzielonej bonifikacie po jej waloryzacji. Powyższego przepisu nie stosuje się w przypadku zbycia nieruchomości na rzecz osoby bliskiej.

Źródłem danych o wtórnej sprzedaży lokali nabytych z bonifikatą udzieloną na podstawie przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami, były wpływające do Urzędu akty notarialne.

Badanie próby 91 dobranych losowo transakcji sprzedaży lokali mieszkalnych z bonifikatą wykazało, że w Wydziale Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości brak było danych o 3 z 12 przypadków, w odniesieniu do których wystąpiła w okresie krótszym niż 5 lat wtórna zmiana właściciela i zachodziło prawdopodobieństwo, że zmiana ta mogła dać podstawę do rozpoczęcia działań zmierzających do dochodzenia zwrotu kwoty udzielonej bonifikaty. Informacje w tym zakresie były w posiadaniu Wydziału Podatków i Opłat Urzędu.

Do powstania nieprawidłowości mógł przyczynić się niewłaściwy przepływ informacji między Wydziałem Podatków i Opłat, a wydziałem Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości.

10.4. Stwierdzono ponadto, że postępowanie w zakresie dochodzenia przez Gminę zwrotu bonifikaty udzielonej nabywcy lokalu mieszkalnego mieszczącego się w budynku przy ul. przy ulicy Hallera 11 (objętego dobozem celowym), było prowadzone nierzetelnie.

Lokal ten po niespełna trzech miesiącach od daty sprzedaży przez Gminę (24.10.2004 r.), został przez nabywcę odsprzedany. Kazimierz Filar Zastępca Dyrektora Wydziału Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości pismem znak WNS.BSL/III/7145/LM/2005 z 10 marca 2005 r. poinformował zarządcę lokalu o zmianie właściciela i podstawie tej zmiany.

Działania w celu ustalenia aktualnego adresu zameldowania pierwotnego nabywcy lokalu z bonifikatą podjęto dopiero w dniu 9 października 2006 r. w wyniku pisma osoby trzeciej, zwracającej uwagę na zaistniałą sytuację. Pomimo ustalenia już w 2007 r. miejsca czasowego zameldowania pierwotnego nabywcy, do czasu kontroli

NIK³⁶, nie podjęto dalszych działań, w szczególności nie skierowano do zobowiązanego stosownego wezwania o zwrot uzyskanej bonifikaty w kwocie 35.955,00 zł (bez odsetek). Odpowiedzialność za powyższe zaniechanie ponosi, zgodnie z zakresami czynności z 11 maja 2004 r. i z 8 kwietnia 2011 r. Kazimierz Filar, Zastępca Dyrektora Wydziału Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości w Urzędzie.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Podjęcie działań w celu: zapewnienia przestrzegania zasad otwartości i konkurencyjności naboru kandydatów na wolne stanowiska urzędnicze, zapewnienia przestrzegania postanowień Regulaminu naboru oraz wymogów Zarządzenia Prezydenta Wrocławia nr K/50/09 z dnia 29 grudnia 2009 r. w sprawie wprowadzenia centralnej ewidencji umów zleceń i umów o dzieło, w tym w zakresie rzetelności dokumentowania czynności w ramach prowadzonych postępowań, a także zapewnienia prawidłowości poświadczania i rozliczania zakresu zrealizowanych zleceń.
2. Zapewnienie właściwego informowania o możliwości uzupełnienia lub ponownego wniesienia wniosku o wydanie zezwolenia na niestosowanie się do znaków drogowych B-5 oraz o przysługujących wnioskodawcy prawach sądowej weryfikacji legalności wydanej odmowy w tym zakresie.
3. Uwzględnianie wyłączenia Prezydenta Wrocławia z postępowań administracyjnych dotyczących rozstrzygnięć spraw prowadzonych na wniosek Gminy Wrocław.
4. Zapewnienie właściwego nadzoru i kontroli nad realizacją warunków określonych w decyzjach zezwalających na wycinkę drzew lub krzewów, szczególnie w odniesieniu do obowiązku przesadzeń lub nasadzeń zastępczych oraz pobierania opłat w tym zakresie.
5. Podjęcie działań w celu zapewnienia prawidłowego (bieżącego i kompletnego) ujmowania należności określonych w decyzjach zezwalających na wycinkę drzew i krzewów w ewidencji księgowej oraz naliczania, ewidencjonowania i egzekwowania odsetek od nieterminowych płatności w tym zakresie.
6. Zapewnienie rzetelności postępowań o wydanie decyzji określających środowiskowe uwarunkowania zgody dla realizowanych przedsięwzięć, szczególnie w zakresie weryfikacji dowodów stanowiących podstawę rozstrzygnięć.
7. Zapewnienie właściwego nadzoru nad rozliczaniem bonifikat udzielonych nabywcom gminnych lokali mieszkalnych, w sytuacji określonej w art. 68 ust. 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami ich zbycia przed upływem wymaganego do zachowania bonifikaty okresu 5 lat
8. Wprowadzenie mechanizmów zapewniających bieżący przepływ informacji między Wydziałem Podatków i Opłat a Wydziałem Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości o zmianie właściciela lokalu mieszkalnego, sprzedanego uprzednio z bonifikatą przez Gminę.
9. Podjęcie działań mających na celu skrócenie czasu przygotowania spraw związanych z eksmisją z lokali gminnych do skierowania ich na drogę sądową.

³⁶ W dniu 15 kwietnia 2013 r. Prezydent Wrocławia w zarządzeniu nr 7298/13 podjął decyzję o wystąpieniu z żądaniem zwrotu bonifikaty

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK – w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 czerwca 2012 r., w związku z art. 2 ustawy nowelizującej - oczekuje przedstawienia przez Pana Prezydenta, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK (w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 czerwca 2012 r. – w związku z art. 2 ustawy nowelizującej), w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje kierownikowi jednostki kontrolowanej³⁷ prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatury we Wrocławiu, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK - w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 czerwca 2012 r., w związku z art. 2 ustawy nowelizującej - termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK o sposobie ich rozpatrzenia.

p.o. Dyrektor
Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
we Wrocławiu

Mieczysław Biernat

podpis nieczytelny

.....

³⁷ W rozumieniu art. 2a pkt 3 ustawy o NIK